

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายวิรุฬห์ แสงเทียน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๐/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ๑๙/๒๕๖๒

วันที่ ๑ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้ร้อง
นายสิระ เจนจาคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗) ประกอบมาตรา ๑๘๕ (๑) หรือไม่ นับแต่เมื่อใด

ความเห็น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๗ รัฐสภา ส่วนที่ ๒ สภาผู้แทนราษฎร มาตรา ๑๐๑ บัญญัติว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงเมื่อ (๗) กระทำการอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๔ หรือมาตรา ๑๘๕ โดยมาตรา ๑๘๕ บัญญัติว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาต้องไม่ใช่สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภากระทำการใด ๆ อันมีลักษณะที่เป็นการก้าวกายหรือแทรกแซงเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมในเรื่อง (๑) การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

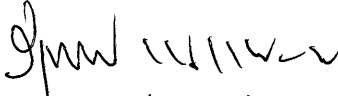
ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ คำว่า “ก้าวกาย” หมายถึง ล้วงล้ำเข้าไปยุ่งเกี่ยวหน้าที่ผู้อื่น เหลือล้ำไม่เป็นระเบียบ เช่น งานก้าวกายกัน ส่วนคำว่า “แทรกแซง” หมายถึง แทรกเข้าไปเกี่ยวข้องในกิจการของผู้อื่น ดังนี้ การกระทำอันมีลักษณะที่เป็นการก้าวกายหรือแทรกแซงการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น

เพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๕ (๑) จึงหมายถึง การกระทำอันมีลักษณะที่เป็นการล่วงล้ำเข้าไปยุ่งเกี่ยว หรือแทรกเข้าไปเกี่ยวข้องในการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรง หรือทางอ้อม โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่นจะกระทำตามที่ถูกก้าวกาย หรือแทรกแซง หรือผู้กระทำได้รับผลประโยชน์จากการก้าวกายหรือแทรกแซงหรือไม่ เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี กระทำการใด ๆ อันมีลักษณะที่เป็นการล่วงล้ำเข้าไปยุ่งเกี่ยว หรือเข้าไปเกี่ยวข้องในการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของตนเอง ของผู้อื่น หรือของพรรคการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๕ (๑) จึงทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗) และสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๑ (๗)

เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้อง ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และพวกรวม ๘ คน เดินทางไปจังหวัดภูเก็ต เพื่อรับทราบและเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารชุด ซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ก) เลขที่ ๑๘๖๓ ตำบลกะรน อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต และผู้ถูกร้องได้กระทำการสอบถามเจ้าพนักงานตำรวจ ตำแหน่งรองผู้กำกับการป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจภูธรกะรน ถึงสาเหตุเมื่อพบเห็นการก่อสร้างอาคารชุดผิดกฎหมายแล้วไม่ดำเนินการจับกุม ผู้กระทำผิด และสาเหตุการไม่นำกำลังพลเจ้าพนักงานตำรวจมาดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับผู้ถูกร้อง และพวก ด้วยกิริยาในลักษณะบังคับบัญชาในขณะที่ผู้ถูกร้องไม่ได้เป็นผู้บังคับบัญชาและใช้วาจาตวาด ช่มชู้รองผู้กำกับการป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจภูธรกะรน ต่อมาในวันรุ่งขึ้นผู้ถูกร้องและพวกได้พบกับ นายกเทศมนตรีและผู้บริหารเทศบาลตำบลกะรน มีการสอบถามข้อมูล แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และได้เถียงกันเกี่ยวกับที่ดินที่มีการก่อสร้างอาคารชุดดังกล่าว โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงใดให้ฟังว่า การกระทำของผู้ถูกร้องได้กระทบกระเทือนประสิทธิภาพหรือประสิทธิผลในการปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของเจ้าพนักงานตำรวจภูธรกะรนหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น

เทศบาลตำบลกะรน หรือเจ้าพนักงานตำรวจภูธรกะรนหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นเทศบาลตำบลกะรน ได้กระทำการใดตามที่ผู้ถูกร้องต้องการ นอกเหนือจากการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำตามกรอบของกฎหมายที่เกี่ยวข้องและตามดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจภูธรกะรนหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นเทศบาลตำบลกะรน พฤติการณ์ของผู้ถูกร้องจึงเป็นเพียงการแสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ หากได้เป็นการล่วงล้ำเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือแทรกเข้าไปเกี่ยวข้องในการปฏิบัติราชการหรือการดำเนินงานในหน้าที่ประจำของเจ้าพนักงานตำรวจภูธรกะรนหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นเทศบาลตำบลกะรน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๕ (๑) ไม่อย่างใดก็ตาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย เป็นผู้ทรงเกียรติ มีอำนาจหน้าที่สำคัญในการตรากฎหมายและการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน การปฏิบัติหน้าที่และการดำรงตนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีมาตรฐานทางจริยธรรมอันเป็นอุดมการณ์ ค่านิยมหลัก และจริยธรรมทั่วไปให้ยึดถือปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี มีข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งโดยส่วนตัวและหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสาธารณชน ซึ่งตราขึ้นบนพื้นฐานจริยธรรม คุณธรรม และศีลธรรม โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องรักษาไว้ซึ่งชื่อเสียงของสภาผู้แทนราษฎร ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติภูมิของประเทศชาติ และสภาผู้แทนราษฎร หรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่ง อันอาจกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่แสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ ไม่แสดงอาการข่มขู่ อาฆาตมาดร้ายต่อบุคคลอื่นทั้งในที่ประชุม บริเวณสภาหรือที่อื่นใด และต้องแสดงความรับผิดชอบเมื่อปฏิบัติหน้าที่บกพร่องหรือผิดพลาดตามควรแก่กรณี เมื่อผู้ถูกร้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ต้องรักษาไว้และปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมและข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยเคร่งครัด การกระทำของผู้ถูกร้องจึงไม่เป็นแบบอย่างที่ดีตามมาตรฐานทางจริยธรรมและข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันพึงยึดถือปฏิบัติ และหากบุคคลใดเห็นว่าพฤติกรรมของผู้ถูกร้องเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม อันก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรฐานทางจริยธรรมของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ รวมทั้งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินและหัวหน้าหน่วยงานราชการของศาลรัฐธรรมนูญ และองค์กรอิสระ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๗ ซึ่งใช้บังคับแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย ตามข้อ ๓ (๔) วรรคสอง หรือเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยประมวลจริยธรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและกรรมาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ ก็ย่อมดำเนินการ

ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการนั้น หรือยื่นเรื่องร้องเรียนต่อ
คณะกรรมการจริยธรรมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ ตามข้อ ๒๕ (๒) ต่อไป
อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของผู้ถูกร้อง
ไม่สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๗) ประกอบมาตรา ๑๘๕ (๑)

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ